

100 جىلدىن كۆرەس جولىدا جاڭا سايارما تاقابى

1951 - جىلى

كەڭەيتىپ وۇ

4 - ايدىڭ 28 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتىنىڭ باتىس سولتۇستىك يۈزۈسى شېنجاڭ بولمىشە يۈزۈسىغا جۇاڭ تەلەگرامىدا جولدان، بولمىشە يۈزۈنلەك قويدالماقتا بولغان باغىنن دەرەككە قاچەتتى جانە دۇرىس دەپ مەسئەتەدى.

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى شېنجاڭ بولمىشە يۈزۈسىنىڭ شۇجىيى ۋاڭ جىن موز سويلەدى.

وسيان، لي يىڭچى قاتارلىقلار خالىقنىڭ سوتىدا تارتىلدى.

ۋاڭ جىن، تۇڭ جىيۇ قاتارلىقلار شىخىزى قازىلىق جوباسىن اقسامدۇ.

وسدان سولك تىركەس - تىركەس جىلىن، تىنچىن، شاڭخاي، بېيجىڭ، گانسۇ، شانشى قاتارلىق ولكە، قالايلاردا قۇرىلىس، ەلەكتر جاپىنىقتارى، توقماشلىق، مەتال قورۇتۇ، ەلەكتر كۆۈتى، ئۈل شارۋاشلىقى ماشىنالىرى، مۇلىۋ، مەتال سىياقتى موز توپ كاسپورىن تۇتاس زاۋۇدىمەن كوشىپ كەلدى.

1951 - جىلى خۇاڭلە اسكەرى كىمپىلىك كومىتېتى دىكىرەمەلىك ساتقان يىغۇ پولات - تەمر زاۋۇدى شېنجاڭغا كوشىپ كەلدى، ازانىق اربا جۇڭگونىڭ قاققان ايرىغا قارلدى قۇرتن جۇمىس جۇرگەردى.

1 - ايدىڭ 18 - كۈنى حوتان ايماعىنداى ۋاڭ ۇلت، ۋاڭ سالا بۇقاراسى ورستەتكەن جاڭا جىلى ايرمىنى قولداۋ قىسىلى ماۋ جۇشىڭدىك جۇاڭ تەلەگرامدا جولدان شاپتاندردۇننا يە بولدى.

3 - ايدىڭ 15 - كۈنى شىنجاڭ خالىق باسپاسى قۇرىلدى.

4 - ايدىڭ 13 - كۈنىنەن 19 - كۈنىنە دەيىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسى موز تۇتاس ۇلت ساياساتى بىدەياسىن وزەكتى مىندەت ەتكەن بولمىشە يۈزۈنلەك كەڭەيتىلگەن مەجلىسلىن دىچۇادا اشتى. مەجلىسلى كەزىندە ۋاڭ جىن ماڭزىدى موز سويلەپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى تاباندى بولغان ساياساتى، ياغىنى جۇڭگو خالىق ساياسى مەسلىحات كەڭەسى ورتاق باعدارلاماسىدا بەلگىلەنگەن ۇلتىق وگرىلك اۆتونومىيا ساياساتىن شوغىرلى تۇسندردى، بۇل جۇڭگوداعى ۇلتلاردىڭ تەرەزەسى تەڭ بولس، ۇزارا قارايلاسپ، نىنتاقاسدا داۋىنداى دۇرىس ساياسات، شۇي لىچىڭ جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتىنىڭ ۇلتىق وگرىلك اۆتونومىيا جولىدىكى نۇسقاۋى رۇخىن جەتكىزدى.

4 - ايدىڭ 19 - كۈنىنەن 5 - ايدىڭ 10 - كۈنىنە دەيىن شىنجاڭ ولكەلىك تۇغىش كەزەكتى ۋاڭ ۇلت، ۋاڭ سالا خالىق ۋاكىلدەرى قۇرىلتايى دىچۇادا اشلىدى.

4 - ايدىڭ 29 - كۈنى دىچۇاداعى ۋاڭ ۇلت، ۋاڭ سالا قايراتكەرلەرنىن 80 مىڭنان استام ادام خالىق الاڭىدا اشق سوت اشپ، امەرىكا يىپەريالىزمىنىڭ قارۇلى تىغىشى، بۇلكىنى باندىلاردىڭ اتامانى وسپاندى، سونداى - اق ازانىقتىڭ الدىندا دىچۇادا چىن تانچىۋ، ماۋ زىمىن، لىن جىلۇ قاتارلى جولداسلاردى ولتىرگەن قاندىقول لي يىڭچى قاتارلى ادامدى سوتتادى. اشق سوتتان كەيىن قىلمىسى باسنان اسقان موز توپ قىلمىسكەر اتىلدى.

4 - ايدا خالىق ازانىقتى ارباسىنىڭ 22 - بىڭتۇانى قۇرىلىس جۇرگىزىپ، شىخىزى جاڭا قازلىس سالا باستادى.

6 - ايدىڭ 30 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسى پارتىيالى كادرلار مەجلىسلىن اشپ، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى قۇرىلغاندىكى 30 جىلدەيىن ساتاناتپەن قۇتتىقادى.

8 - ايدىڭ 15 - كۈنىنەن 29 - كۈنىنە دەيىن شىنجاڭ ولكەلىك تۇغىش كەزەكتى ۋاڭ ۇلت، ۋاڭ سالا ايلەلەرى ۋاكىلدەر قۇرىلتايى دىچۇادا اشلىدى. مەجلىسلى شىنجاڭ ايلەلەر قىز - مەتىنىڭ باغىتى مەن مىندەتى بەلگىلەنىپ، شىنجاڭ ولكەلىك دەموكراتىقالق ايلەلەر بىرلەستىكى رەسمى قۇرىلدى.

9 - ايدا شىنجاڭنىڭ ەنەركاسپ قۇرىلىسنا كۆمەكتەسۇ ۇشىن، شاڭخاي يىغۇ پولات - تەمر زاۋۇدى شىنجاڭغا كوشىپ كەلدى.

10 - ايدىڭ 20 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى «شىنجاڭدا جەر ماينىن ازانىسپ، زورەكەرلىككە قارسى تۇرۇ قوزغالىسنىن ورستەتۇ جولىدىكى نۇسقاۋ» تۇ - سىردى.

12 - ايدىڭ 23 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتىنىڭ شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسى شىنجاڭ اسكەرى رايونىنداى ۋاڭ قازىسى قوسىندار اراسىنان 1000 كادردى بولمىشە يۈزۈنلەك كادرلار مەكتەبىنە ۇيرەنۇكە جىبەرىپ، ولاردىڭ وقۇ بىتىرگەن سولك جەرگىلىكى پارتكومداردى تولىقتاپ، جەر رەفورمىسى قوزغالىسنا باسشلىق ەتۇن ۇيغاردى.

سول جىلى خالىق ازانىقتى ارباسىنىڭ 2 - جۇنى جانە 9 - جۇنىنىڭ 27 - شىسى باستاپ سالپ شىققان باياڭغىدان قاشقارغا، ودان كىرباغعا، دەن كىرباغعا، قاشقاردان ۇلقاشقا دەيىن قاتارلى 3 تاس جول قۇرىلىس اياقتادى، جالبى ۇزىندىكى 2005 كىلومەتىر. شىنجاڭ اسكەرى رايونى سوۋەت وداعىنان ساتىپ العان 7 كۇمباينى سىكە قوسلدى.

- اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم پارتىيىسى تارىخى جانە خۇجات زەرتتەۋ مەكەمەسى بەرگەن
انار بۇلت/ شىنجاڭ گازەتىنىڭ ئىشلىشى فان خۇجى رەتتەگەن

كەڭەيتىپ وۇ

1951 - جىلى 2 - ايدىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ گازەتى 1 - بىتىلك باس خابار ورتنا تۇ. رەمما ماۋ زىنۇڭنىڭ قايتىلغان تەلەگرامىسىن جارىيالادى. شىنجاڭ تەلەگراملار بايى دەل لىگەن، جوتان رايونىدا تىكىن اربا مەن خالىق بىرىكىكەن مارتى كىشىن 1 - ايدىڭ 1 - كۈنى تەلەگراملار ارقىلى جاپان ئاچىپ، سىزىمەدىك بەل اسىندىكىن ارباينى قويداپ، جامائەتلەرغا، ۇرى امەرىكا جىھانگىلىكە قارسى تۇرۇپ، جاپۇنغا كۆمەكتەسۇ جانە دۇنيا مۇنۇڭلەك بىيىشلىكىن قوزغۇ جولىداى قۇلىسنىق. رەفورما قىس ايتامىن، ماڭگى نىنتاقاسىپ، وتان ارى العا بىنا بىرۇلەرگەردى تىلەيمىن.

11 - ايدىڭ 20 - كۈنى شىنجاڭ گازەتى بىلادى دەپ خابار - لادى؛ وقۇشنىق شىنجاڭدا جەر ماينىن ازانىسپ، زورەكەرلىككە قارسى تۇرۇ كۆرەسى مىنىق تۇيىندەردىنە جۇرگىزىلگەننىن كەيىن جاپىيادى ورستەتلىدى. 1952 - جىلى 5 - ايدا دەيىن شىنجاڭنىڭ ئۈل شارۋاشلىقى وگرىلەرى جەر ماينىن ازانىسپ، زورەكەرلىككە قارسى تۇرۇ كۆرەسنىن جەڭسەپن ورىنادى.

جەر رەفورمىسى كادىرلى مەن كەدەي شارۋالار بىرگە جىر يەلەرى زورەكەرلەرنىن ەسەپ ئۇدا.

كەدەي شارۋالارغا تۇغىش رەت وزەردىنە تاملەدى جەر موبولپ بەرىلدى.

1952 - جىلى

كەڭەيتىپ وۇ

جۇڭگو خالىق ەرىكىتلەر ارباسىنىڭ ۋاكىلدەر ۇيرەمىسى باتىس موزۇنى - نەك بولمىشە ۇيرەمىسى مەن چاۋشيان خالىقنىڭ جۇڭگوغا سايلار ۋاكىلدەر ۇير - مىسى شىنجاڭداى ۇڭ ۇلت خالىقنىڭ قۇرى قارسى اوتما يە بولدى.

موسۋان وسزاماندانغان ماشىنالى ەگسى الاخى

1952 - جىلى 7 - ايدىڭ 1 - كۈنى وندىرىسكە قوسىلغان 1 - شىلە ماقتا توقماشلىق زاۋۇدىنىڭ سىرتقى كورنىسى.

تەڭرى تارىخى: ئوردا ماۋ زىنۇڭ كور. نىلمۇ ئۈلەي باقتاكلا ئۇلىداى شارۋالارغا جۇاڭ مەن جازدى. اشقى موزۇمتە؛ باقتاكلا ئۇلىداى شارۋالارغا ماۋ زىنۇڭنىڭ جۇاڭ جان جۇلدەيىن شاد. ئاق قۇتتىق.

1 - اي جارىم جىلغا جالغاسقان «ۇشكە قارسى تۇرۇ» (قايناتىلىدۇققا قارسى تۇرۇ، سىراپىلىدۇققا قارسى تۇرۇ، تورەشلىك دىكىكە قارسى تۇرۇ، بەسكە قارسى تۇرۇ) (پارا بەرۇگە قارسى تۇرۇ، سالقتان جاسرۇغا، سالىق تولەمەۋگە قارسى تۇرۇ، مەم - لەكەتنىڭ مال - مۇلكىن جىمقىرۇغا قارسى تۇرۇ، ماتەرىيال ۇرلاۋغا، ماتەرىيالدى كەمەيتۇگە قارسى تۇرۇ، مەمەلەكتىڭ ەكونومىيە - كالىق اقبىرىن ۇرلاۋغا قارسى تۇرۇ) قوزغالىسى بۇلكىل شىنجاڭنىڭ جەر - جەرىندە ورستەتلىدى.

1 - ايدىڭ 19 - كۈنى شىنجاڭ اسكەرى رايونىنىڭ تۇغىش كەزەكتى ۇندىرىس ۋاكىلدەرى قۇرىلتايى دىچۇادا اشلىدى. مەجلىسلى مىنالاردى تۇراقتاندىردى: شىنجاڭنىڭ «تىڭ يەڭرۇشى ارباسىنىڭ» مۇنان كەيىنگى باغىتى، مىندەتى ئۈل شارۋاشلىقنى دامىتۇدى نەگىز ەتىپ، سۇ يىگىلىگەن بەلسەندىلكەيىن كۆلدەندىرىپ، سالىپ، جالبى بەتىككە اعاش ەگىپ، رومان وتىرەزىپ، مال شارۋاشلىقنى شوغىرلى جۇر - كىزىپ، قولنەركاسىپن جاسقارتىپ، سەلبەستىك سىتەرن كەڭەيتىپ، مەمەلەكتىڭ ەنەركاسپ قۇرىلىسنا قاتناسۇغا ازىر لەتۇ كەردەك.

2 - ايدىڭ 29 - كۈنى جۇڭگو خالىق ەرىكىتلەر ارباسىنىڭ ەلگە ورالعان ۋاكىلدەر ۇيرەمىسى باتىس سولتۇستىك بولمىشە ۇيرەمىسى مەن چاۋشيان خالىقنىڭ جۇڭگوغا سايلار ۋاكىلدەر ۇيرەمىسى شىعسى سولتۇستىك سايلارلاۋ بولمىشە ۇيرەمىسى دىچۇاغا كەلدى.

3 - ايدىڭ 30 - كۈنى شىنجاڭ گازەتى شىنجاڭ اسكەرى رايونى ۇندىرىس اسكەرى موبولىنىڭ سوۋەت وداعىنىڭ وسزاماندانغان ئۈل شارۋاشلىقى ماشىناسىنان پايدىلانىپ ماناس وزەنى، قايدۇ وزەنى، توۋتۇنۇقى وزەنى بوينىدا جانە ۇجبايۇدە 4 وسزاماندانغان ماشىنالى ەگسى الاڭنى قۇرغاندىن خابارلادى.

4 - ايدىڭ 10 - كۈنى ۋاڭ جىن شىنجاڭ اسكەرى رايونى 2 - جاياۋ اسكەرلەر مەكتەبىندە اسكەرى رايونى 2 - جاياۋ اسكەرلەر مەكتەبىنى كۇششەن قالدىرىلپ، وسىنىڭ نەگىزىندە شىنجاڭ 1 - تامىز ئۈل شارۋاشلىق شۇبەنى قۇرلاتتىدىن جارىيالادى.

4 - ايدىڭ 29 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى «شىنجاڭنىڭ مال شارۋاشلىق وگرىلەندەگى باندىلار لاڭىن تىنشىتاندردۇ ماسەلەسى جولىدىكى نۇسقاۋ - دى» شىعاردى. 10 - ايدا دەيىن شىنجاڭ بۇلكىنى تىنشىتاندردىپ، باندىلاردى الاستاۋدىك جالبى بەتىككە چىڭسىنە قول جىتكىزدى.

5 - اي جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى شىنجاڭنىڭ جەر رەفورمىسى جانە «ۇشكە قارسى تۇرۇ»، «بەسكە قارسى تۇرۇ» قاتارلى موز قاناشا قىزمەت باغىتتارى ماسە - لەسى جولىدىكى نۇسقاۋ شىعاردى.

6 - اي جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى بەيجىڭدە شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسى تۇراقتى كومىتېتىنىڭ مەجلىسلىن اشپ، ۋاڭ نىماۋدى شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسىنىڭ موزىنى شۇجىي مىندەتىنە تاعاينىداۋدى ۇيغاردى.

7 - ايدىڭ 15 - كۈنىنەن 8 - ايدىڭ 5 - كۈنىنە دەيىن جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسى 2 - كەزەكتى ۋاكىلدەر مەجلىسلى اشلىدى. مەجلىسلى شىنجاڭنىڭ ئۈل شارۋاشلىق وگرىلەندەگى جەر رەفورمىسى ماسەلەسىن تالقىلاپ، شىنجاڭنىڭ جەر رەفورمىسى، موز جوق، شىنجاڭنىڭ مۇس جۇزىدىكى جامەدىن شىعار مۇ - يىن ەتىپ، «بابىيىلىقەين ورىقتى لىگەرلەۋ» باغىتىن جولغا قوبۇ كەردەك دەپ اتاپ كورسەتتى.

سول ايدا شىنجاڭداى خالىق ازانىقتى ارباسى شىعار اس، كىپە كىيەنەن ۇنەمدەپ سالغان 1 - تامىز بولات - تەمر زاۋۇدى، 1 - شىلە ماقتا توقماشلىق زاۋۇدى، سەمەنت زاۋۇدى، ماشىنا زاۋۇدى، ماشىنا رەمونتتاۋ زاۋۇدى، ەلەكتر زاۋۇدى، سۇ ەلەكتر زاۋۇدى، ۇن زاۋۇدى لىگەرىندى - كەيىندى قۇرىلىس اياقتاپ، وندىرىسكە قوسلدى.

8 - ايدىڭ 8 - كۈنىنەن 20 - كۈنىنە دەيىن شىنجاڭ ولكەلىك تۇغىش كەزەكتى ەگىشى - مالىشلار ۋاكىلدەر مەجلىسلى دىچۇادا اشلىدى. مەجلىسلى ولكەلىك ەگىشى - مالىشلار قومى كومىتېتىن رەسمى قۇرۇدى ۇيغاردى. بۇلكىل شىنجاڭنىڭ ئۈل شارۋاشلىق رايوندارىدا جەر رەفورمىسىن اقاتارۇ جانە مۇنان كەيىنگى مال شارۋاشلىق رايوندارى قىزمەتنىڭ باغىتى مەن مىندەتى جولىدىكى قارۇلىنى ماۋلۇدادى. فەودالىدق جەر مۇزۇمىن جويۇدىڭ كۆلمەي بۇرىن بولپ كورمەگەن موز رەتتىكى جەر رەفورمىسى قوزغالىسى بۇلكىل شىنجاڭدا رەسمى ورستەتلىدى.

8 - ايدىڭ 30 - كۈنى ئوردا ماۋ زىنۇڭ جەر رەفورمىسىدا جەرگە يە بولغان كۆنەشەر اۋدانى باقتاكلا اۋلىدىن شارۋالارغا جۇاڭ حات جازدى.

11 - ايدىڭ 4 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسىنىڭ تۇراقتى كومىتېتى شىنجاڭنىڭ قازىنا - ەكونومىكا قىزمەتىن اقسىلاستى، ۋاڭ نىماۋ «ورتالىقتىڭ شىنجاڭ قازىنا - ەكونومىكا قىزمەتىن رەتكە سالاۋ قىزمەتى جولىدىكى نۇسقاۋن دايبەكتىلەندردۇ تۇرالى قورىتىندى» جامەدى.

12 - ايدىڭ ايماعىندا شىنجاڭنىڭ 3 جىلدىق قالىپنا كەلۇ مەزگىلى اياقتاپ، زور كۆلمەدى ەكونومىكالىق قۇرىلىسقا دايندىق قىزمەتى باستاۋ الدىندا تۇردى.

- اۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم پارتىيىسى تارىخى جانە خۇجات زەرتتەۋ مەكەمەسى بەرگەن
انار بۇلت/ شىنجاڭنىڭ ئىشلىشى فان خۇجى رەتتەگەن
سۆزەتتەردى رەتتەگەن / جوبالاعان لىياڭ ۇي

كەڭەيتىپ وۇ

1 - ايدىڭ 13 - كۈنى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ورتالىق كومىتېتى باتىس سولتۇستىك يۈزۈسى شىنجاڭ بولمىشە يۈزۈسىنىڭ ۇرى نەل رايونىدىن پارتكومغا جۇاڭ تەلەگراملار جاپان، شىنجاڭ وگرىندەگى «ۇشكە قارسى تۇرۇ» كۆرەسىندە «موز جوق، جىرگىلىك از ۇلت كادىرلارغا سالىقلىقنىن ماسلە جامائە كەرەك دەپ نۇسقاۋ بەردى. باتىس سولتۇستىك يۈزۈسى شىنجاڭدا، «موز جوق، بىرلىكىنى كۇشىپ نەگىزىندە «ۇشكە قارسى تۇرۇ» كۆرەسنى جۇرگىزۇ كەرەك دەپ ەرىكەنە داپىتەدى.

1952 - جىلى 1 - ايدىڭ 5 - كۈنى شىنجاڭ گازەتى 1 - بىتىندە ئۇ چىقتىڭدا، جال زىنۇڭنىڭ ۇراسان زور قىلىشلىق دەپوس لىكەرلەلۇ جاپان جانە خالىق كاد - زىنىڭنىڭ قارسى تۇرۇ جولىدىكى بايقاش باسى.

سول جىلى 8 - ايدىڭ 1 - كۈنى شىنجاڭ 1 - تامىز ئۈل شارۋا - شلىق شۇجىيالى رەسمى مابىق باستاندى.

مەكىپ قۇرغان باشقى مەزگىلى شىنجاڭ 1 - تامىز ئۈل شارۋاشلىق شۇجىيالى قىلىپ.

9 - ايدىڭ 13 - كۈنى شىنجاڭنىڭ جەر رەفورمىسى كومىتېتى رەسمى قۇرۇلۇش، زىيۇتۇ، باۋۇتۇن كىيىن 12 مىڭنان استام جەر قىزمەت كىرىش قۇرۇلغان قىزمەت ئورنىدا، جوتان، قىز، باقىچ، جىچا قاتارلىق جەرلەرگە بارىپ، لىيۇشى جىزىمىڭ جەر رەفورمىسى قىزمەتىن جۇرگۇرتى.

جەر رەفورمىسى قىزمەت تىزىمىنىڭ باشقى زۇجى ۇڭۇشنىڭ شىنجاڭ اسكەرى رايونىنىڭ جەر رەفورمىسى قىزمەت تىزىمىنىڭ قىلمىشلىق كادىرلاردا موز بويۇنۇدە.

«فورىتىندىدا» مىنارلار اتاپ كورسەتلىدى: شىنجاڭ قازىنا - ەكونومىكا قىزمەتىن رەتكە سالاۋلەك نەگىزگى بۇنى شىنجاڭنىڭ قۇرىلىس اسكەرى لىيۇم جۇرگۇرتۇ تاسلىقنىن ۇكەيتن جۇرگۇرتۇ تاسلىقنىن جاپان، بۇل شىنجاڭ قازىنا - ەكونومىكا قىزمەتىدىكى ماڭغەردى بۇرىلىس.